

der er afgivet urigtige oplysninger ved forsikringens tegning. Selv om selskabet slet ikke ville have tegnet forsikringen med kendskab til de korrekte forhold og derfor for så vidt er fri for ansvar efter § 6, stk. 1, kan det således bestemmes, at selskabet helt eller delvist hæfter for forsikringsbegivenheden. Tilsvarende kan det bestemmes, at selskabet hæfter i videre omfang, end anvendelsen af pro rata-reglen i § 6, stk. 2, vil føre til – enten således, at selskabet hæfter fuldt ud, eller således at nedsættelsen af erstatningen bliver mindre, end hvad § 6, stk. 2, vil føre til.

Det er en forudsætning for at anvende den foreslåede lempelsesregel, at særlige omstændigheder taler for at lade selskabet hæfte helt eller delvis, selv om der er afgivet urigtige oplysninger, jf. 1. pkt. Bestemmelsen angiver tre kriterier, som navnlig skal tillægges vægt ved denne vurdering, jf. 2. pkt.

Der skal bl.a. lægges vægt på, om det forhold, hvorom der er afgivet urigtige oplysninger, må antages at have haft indflydelse på forsikringsbegivenhedens indtræden eller skadens størrelse, dvs. om der er årsagssammenhæng mellem det uoplyste forhold og forsikringsbegivenheden. Det forudsættes, at den omstændighed, at der *ikke* er årsagssammenhæng mellem det uoplyste forhold og forsikringsbegivenhedens indtræden, ikke i sig selv taler særligt for at anvende lempelsesreglen. Hvis der er en sådan årsagssammenhæng, vil det derimod normalt udelukke, at lempelsesreglen kan anvendes.

Det vil i praksis ofte være vanskeligt med sikkerhed at fastslå, at der ikke er årsagssammenhæng mellem det uoplyste forhold og forsikringsbegivenhedens indtræden. Det vil derfor i almindelighed være tilstrækkeligt, at forsikringstageren/sikrede har gjort det antageligt, dvs. sandsynliggjort, at der ikke er en sådan årsagssammenhæng. Er der f.eks. tale om en livs- eller ulykkesforsikring, vil forsikringstageren/sikrede således normalt ikke skulle fremlægge en lægeerklæring, der udelukker årsagssammenhæng. Det vil normalt være tilstrækkeligt, at det ud fra de lægelige oplysninger mv. må anses for mest sandsynligt, at det uoplyste forhold har været uden indflydelse på forsikringsbegivenhedens indtræden.

Ved vurderingen af, om den foreslåede lempelsesregel skal anvendes, skal der endvidere lægges vægt på graden af den uagtsomhed, som forsikringstageren har udvist i forbindelse med afgivelsen af de urigtige oplysninger.

Lempelsesreglen vil i almindelighed kun kunne anvendes, hvis forsikringstageren ved afgivelsen af de urigtige oplysninger alene har udvist en ringe uagtsomhed. Der sigtes herved til tilfælde, hvor det i sær-

lig grad må anses for undskyldeligt, at forsikringstageren har afgivet urigtige oplysninger. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis forsikringstageren ved en forglemmelse undlader at oplyse om en lægeundersøgelse eller hospitalsindlæggelse flere år før forsikringstegningen, fordi den pågældende ikke efterfølgende har haft gener mv. af det forhold, som gav anledning til undersøgelsen eller indlæggelsen.

Det udelukker ikke anvendelse af lempelsesreglen, at forsikringstageren ved forsikringstegningen er klar over, at der afgives urigtige oplysninger, f.eks. at den pågældende bevidst undlader at oplyse om en lægeundersøgelse for flere år siden, hvis det må anses for i særlig grad undskyldeligt, at forsikringstageren ikke gav korrekte oplysninger. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis forsikringstageren har haft en vis anledning til at tro, at oplysningen var uden betydning for selskabet (uden at der er tale om god tro, jf. § 5). Der vil herved navnlig – som ved vurderingen af, om forsikringstageren er i god tro efter § 5 – kunne lægges vægt på forsikringsselskabets og dets repræsentanters forhold mv. Har forsikringstageren ikke svaret fyldestgørende på et bredt og måske upræcist formuleret spørgsmål i forsikringsbegæringen, taler det således i højere grad for at anvende lempelsesreglen, end hvis der er givet et urigtigt svar på et klart og enkelt spørgsmål. Tilsvarende vil der kunne lægges vægt på, i hvilket omfang forsikringstageren er blevet vejledt af en repræsentant for selskabet forud for eller i forbindelse med udfyldelsen af forsikringsbegæringen.

Der skal endelig lægges vægt på, hvor lang tid der er forløbet mellem forsikringens tegning (og dermed afgivelsen af de urigtige oplysninger) og forsikringsbegivenhedens indtræden. Det vil således tale for anvendelse af lempelsesreglen, hvis der ved forsikringsbegivenhedens indtræden er forløbet flere år, siden de urigtige oplysninger blev afgivet, således at forsikringstageren i en længere periode har betalt præmien i forventning om at have en bestemt forsikringsdækning.

Angivelsen af kriterier i 2. pkt. er ikke udtømmende, og der vil også kunne lægges vægt på andre særlige forhold i den konkrete sag. Der bør f.eks. efter omstændighederne lægges vægt på, om bortfald eller nedsættelse af forsikringsydelsen vil være særligt indgribende over for sikrede – navnlig hvis sikrede er en anden end forsikringstageren og har været uden indflydelse på afgivelsen af de urigtige oplysninger. Det vil f.eks. kunne være tilfældet ved en livsforsikring, hvor den efterladte ægtefælle i medfør af reglerne i § 6, stk. 1 og 2, ellers ikke vil få udbetalt (hele) forsik-